

ГОЛОВНІ АКЦЕНТИ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЩОДО ПЕРЕХОДУ НА ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ В УКРАЇНІ

Фролова Ю.С., Ізотова Ю.Р.

*Науковий керівник: Приходько Д.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Сьогодні відбувається найважливіша трансформація нашого часу – діджиталізація. Це явище дозволяє переводити величезний обсяг інформації в структуровану систему даних і полегшувати роботу всіх підприємств, установ та організацій.

В Україні спостерігається тенденція активного переходу на електронні документи, що є елементом процесу діджиталізації. Бізнеси все частіше відмовляються від первинних документів на папері і переходять на електронні сервіси обміну документами. Наприклад, тільки через сервіс «Вчасно» станом на січень 2019 року електронними документами обмінюються понад 65 тисяч українських компаній. Це допомагає їм економити час і гроші, а також оптимізувати роботу всередині компанії і з зовнішніми контрагентами [1].

В цілому цифрова економіка – нова для України модель розвитку. 17 січня 2018 року уряд ухвалив «Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки». Ключовими напрямками є розвиток цифрової інфраструктури – всю територію України планують покрити ширококутовим Інтернетом; а також цифровізація освітніх процесів, що дасть поштовх цифровим трансформаціям у системі освіти, медицини, екології, безготівкової економіки, інфраструктури, транспорту тощо. Діджиталізація (цифрові технології) приходить на заміну старим засобам електронної комунікації – телефону, факсу, телеграфу. Нові цифрові технології дозволяють створювати і поширювати величезні обсяги інформації майже необмеженому колу осіб – швидко, якісно, дешево. Тому процес оцифрування охопив різні верстви сучасного суспільства: керування державою, економікою, бізнесом та побутом кожного з нас.

Україна за кількістю працівників сфери інформаційних технологій вважається одним із лідерів у Східній Європі. У нас налічується близько 90 000 таких фахівців.

За даними The IMD World Digital Competitiveness Ranking, згідно з рейтингом, Україна опустилася на 2 позиції, посівши 60 місце, між Перу й Аргентиною. Також в Україні від вересня 2019 року почало діяти Міністерство цифрової трансформації, яке реалізує державну політику у сферах цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій, розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян [2].

На основі переходу на електронні документи та цифровізації в цілому в Україні було прийняті закони:

- Закон України Про електронні документи та електронний документообіг (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 36, ст.275) –

цей Закон встановлює основні організаційно-правові засади електронного документообігу та використання електронних документів [3].

- Закон України Про електронні довірчі послуги (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 45, ст.400) – цей Закон визначає правові та організаційні засади надання електронних довірчих послуг, у тому числі транскордонних, права та обов'язки суб'єктів правових відносин у сфері електронних довірчих послуг, порядок здійснення державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог законодавства у сфері електронних довірчих послуг, а також правові та організаційні засади здійснення електронної ідентифікації. Метою цього Закону є врегулювання відносин у сферах надання електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації [4].

Значні результати щодо діджиталізації продемонструвало Міністерство цифрової трансформації України. Найбільша його гордість – запуск мобільного застосунку та онлайн-порталу державних послуг «Дія» в рамках ініціативи «Держава в смартфоні», покликаної зробити державні послуги максимально доступними.

Мінцифра підкреслює, що Україна стала першою державою у світі, де можна скористатися електронним паспортом, не показуючи паперовий чи пластиковий оригінал, і четвертою країною в Європі, що запровадила цифрові документи для водіїв. Сьогодні оновленим застосунком «Дія» 2.0 користуються понад 2,6 мільйона українців. На сьогодні в ньому вже доступні дев'ять цифрових документів, а також реалізована функція шерингу – можливість ділитися електронною копією документа.

Поміж інших головних досягнень Мінцифра називає амбітний національний проєкт із забезпечення швидкісним інтернетом всіх жителів нашої країни. З липня 2020 р. доступ до мобільного інтернету 4G (завдяки розбудові мобільних мереж в діапазонах 800-900 МГц) отримали понад 1,8 млн українців вперше. Також Мінцифра нещодавно зробила перший крок до запуску 5G в Україні – уряд затвердив План розвитку 5G [5-6].

Мінцифра також запустила проєкт «Дія. Цифрова освіта», мета якого – навчити базових цифрових навичок всіх українців за допомогою спеціальних курсів у серіальному форматі. Менше ніж за рік понад 400 тисяч жителів країни пройшли навчання на порталі.

А також проєкт «Дія.Бізнес» – портал, який допомагає підприємцям у створенні, розвитку та масштабуванні бізнесу [6].

Цей проєкт покликаний сприяти розвитку, масштабуванню та інтернаціоналізації українського бізнесу.

Він має два компонента: online – портал для підприємця business.diiia.gov.ua та offline – мережу центрів підтримки підприємців разом із консалтинг-зонами, які будуть функціонувати в усіх регіонах та містах України.

Портал являє собою певний one-stop shop для потенційних і діючих підприємців: тут і каталог сервісів та можливостей, і національна онлайн-школа, і безкоштовні поради, і мапа інфраструктури підтримки підприємництва, і бізнес-ідеї. Зовсім скоро буде доступний функціонал онлайн-

виставок та експортний блок.

Перший центр з офлайн-компонента був відкритий у Харкові, а також у Миколаєві, Києві. Центри планують відкрити ще в Черкасах та Ужгороді (у 2021 році), а згодом в інших містах країни.

У центрах є можливість скористатись наступними продуктами:

1) Консалтинг-зона. Безкоштовні консультації за напрямками: систематизація бізнес-процесів, фінансовий менеджмент, управління командою, маркетинг, продажі, юридична підтримка, оподаткування, залучення грантових коштів, стратегічне партнерство, електронні аукціони, психологічна підтримка підприємців тощо.

2) Pop-up локація. Можливість протестувати власний продукт, зібрати відгуки потенційних споживачів і допрацювати його перед виведенням на ринок. Для того щоб поставити свій продукт на тестування, достатньо просто написати в службу підтримки проекту на пошту або соцмережі.

3) Простір для проведення подій та системного навчання [6].

4) Також у Черкасах вперше пілотуватиметься додатковий формат – консалтинговий стенд Дія.Бізнес. На стенді можна буде дізнатись більше інформації про проєкт Дія.Бізнес, безкоштовні можливості для підприємців, освітні програми, а також користуватись послугою швидкого офлайн-консалтингу [7].

Згідно з прогнозами, світові інвестиції у діджитал-технології та послуги до 2023 року мали скласти 2,3 трильйона доларів [8]. Але пандемія змінила все.

У зав'язку з пандемією COVID-19 зараз компанії змушені переходити на технології, які вони не планували впроваджувати до певного часу, і переглядати свої стратегічні пріоритети.

Література:

1. Почему больше компании выбирают цифровизации документооборот? Кейсы DELIVERY, ROZETKA И МХП. *Logist.fm* : веб-сайт URL: <https://cutt.ly/tlcR5sJ> (дата обращения: 15.10.2020).

2. Діджиталізація в Україні: електронне врядування та держпослуги. *Тиждень* : веб-сайт URL: <https://cutt.ly/tlcUksQ> (дата звернення: 8.01.2021).

3. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» : Закон України від 22 трав. 2003 р. № 851-IV. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 36, ст.275.

4. Закон України «Про електронні довірчі послуги»: Закон України від 5 жов. 2017 р. № 2155-VIII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 45, ст.400.

5. Мінцифра розповіла про «100 перемог» у 2020 році та поділилась планами на 2021-й. *ITC.ua* : веб-сайт URL: <https://cutt.ly/glcTluI> (дата звернення: 8.01.2021).

6. Дія. Бізнес – національний проєкт із розвитку підприємництва. *Бізнес* : веб-сайт. URL: <https://www.business.ua/uk/node/11177> (дата звернення: 8.01.2021).

7. Відкриємо центр Дія.Бізнес у Черкасах у 2021 році. *Дія. Бізнес* : веб-сайт. URL: <https://cutt.ly/ilcTOrV> (дата звернення: 8.01.2021).

8. Five reasons why digital transformation is essential for business growth. *ITPro* : website. URL: <https://cutt.ly/xlcTHm5> (last accessed 8.01.2021).

СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ДІДЖИТАЛІЗАЦІЇ ДОКУМЕНТООБІГУ

Фролова Ю.С.

*Науковий керівник: Приходько Д.О., к.е.н., доцент
Харківський національний автомобільно-дорожній університет*

Економія часу і підвищення продуктивності, оптимізація та покращення комунікацій, крос-продажі, підвищення конкурентоспроможності, поліпшення клієнтського досвіду і загальна оптимізація робочого процесу – все це можливості діджиталізації, яка зараз охопила увесь світ. Сінгапур, Великобританія, Нова Зеландія, ОАЕ, Естонія, Японія, Ізраїль – країни-лідери з розвитку цифрової економіки. По всьому світу частина традиційної економіки зменшується, а цифрової – збільшується, надаючи потужні переваги для країн та бізнесу [1].

Одним з інструментів на шляху до діджиталізації / оцифрування є перехід на електронний документообіг, тобто обмін електронними документами.

Постійне збільшення кількості інформації, призводить до того, що традиційні методи роботи з документами стають все більше нерентабельними. За оцінкою Siemens Business Services, до 80% свого робочого часу керівник витрачає на роботу з інформацією, до 30% робочого часу співробітників йде на створення, пошук, узгодження і відправлення документів, кожен внутрішній документ копіюється, в середньому, до 20 разів і до 15 % корпоративних документів безповоротно втрачається [2].

Перехід на електронний документообіг (ЕДО) має ряд переваг: оптимізація бізнес-процесів, скорочення фінансових витрат, турбота про природу, спрощення взаємодії з контролюючими органами, поліпшення сервісу і підвищення якості співпраці, гарантія автентичності, забезпечення безпеки життя та здоров'я [3].

В Україні теж спостерігається тенденція активного переходу на електронні документи. Бізнеси все частіше відмовляються від паперових документів і переходять на електронні сервіси.

В цілому цифрова економіка – нова для України модель розвитку. 17.01.2018 р. уряд ухвалив «Концепцію розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки». В Україні з 2019 р. почало діяти Міністерство цифрової трансформації, яке реалізує державну політику у сферах цифровізації, цифрового розвитку, цифрової економіки, цифрових інновацій, розвитку цифрових навичок та цифрових прав громадян. На основі переходу на електронні документи та цифровізації в цілому в Україні були прийняті закони: Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» [4], Закон України «Про електронні довірчі послуги» [5].